

[Ministeren for europæiske markedsanliggender.] arbejde på lige fod med de øvrige EFTA-lande. Med oprettelsen af en nordisk industrialiseringsfond for Island har det netop været tanken at skabe forudsætninger for, at Island i en overskuelig fremtid vil kunne udnytte de toldfordele for industrivarer, det opnår ved sin indtræden i frihandelssammenslutningen. Ikke mindst i en indledende fase, hvor mange industrier på det nærmeste må bygges op fra grunden, vil det være afgørende, at der eksisterer tilstrækkelige finansieringsmuligheder, og at de nødvendige indkøb af kapitaludstyr i udlandet kan gennemføres uden at belaste den i forvejen anspændte islandske valutasituation.

Det er i bemærkningerne til forslaget fremhævet, at de øvrige nordiske lande og herunder særlig Danmark har en såvel ideel som økonomisk interesse i, at Island ikke isoleres. I en situation, hvor forhandlinger om en udvidelse af fællesmarkedet kan ventes indledt i løbet af 1970, og henset til de pågående bestræbelser for at etablere et udvidet nordisk økonomisk samarbejde er det vigtigt, at Island gives denne mulighed for at påbegynde tiltrængte reformer af landets erhvervsstruktur og for at styrke og udbygge sine handelsmæssige forbindelser med EFTA-landene. Island er praktisk taget det eneste europæiske land, som indtil dato ikke har nydt fordelene ved sammen med andre lande at deltage i handelspræferencearrangementer. De stærke politiske og kulturelle bånd, der består mellem Island og EFTA-landene, turde være tilstrækkelig bevæggrund til at byde Island velkommen som deltager i det markedsamarbejde, der i forvejen har de øvrige nordiske lande som deltagere. I den øjeblikkelige markedspolitiske situation forekommer det også at være i vor interesse over for omverdenen, at EFTA fremstår som et eksempel på en europæisk økonomisk samarbejdsorganisation, der er åben for tredjelande.

Såfremt den under forhandlingerne med Island forudsættede optagelsesdato, den 1. marts 1970, skal kunne overholdes, vil det være nødvendigt, at det fra dansk side tagne forbehold om folketingets samtykke til EFTA-rådets beslutning om Islands optagelse i EFTA tilbagekaldes over for EFTAs generalsekretær inden den 28. januar 1970.

Med disse bemærkninger tillader jeg mig at anbefale det foreliggende forslag til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til hr. Poul Dam, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte de tre for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Poul Dam): Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte tre lovforslag, nemlig *forslag til lov om ændring af lov om Danmarks Nationalbank, forslag til lov om midlertidige ændringer af lovgivningen om banker og sparekasser og forslag til lov om udstedelse af værdifaste statsobligationer.*

Disse tre lovforslag er en del af det alternativ til regeringens oplæg om ligevægten i samfundsøkonomien, som jeg den 11. december bebudede ville komme fra socialistisk folkeparti. I løbet af ca. 1 uges tid vil der blive fremsat yderligere 8 beslutningsforslag. Da disse 11 forslag er udarbejdet som en helhed, vil det være rigtigt at give tinget en kort oversigt over dem og over de grundsynspunkter, som bærer dem.

Danmarks økonomi er efter vor mening i hovedtrækkene sund. Produktionen og levestandarder er større end nogen sinde. Den tekniske viden, organisationsevnen, arbejderens indsats, initiativet og idérigdommen ligger på et internationalt set højt niveau. Der er i alt dette en naturlig baggrund for at vente et fortsat fremskridt, som ikke behøver at være mindre end hidtil. Der er ingen grund til at frygte stagnation eller til at spekulere over, hvordan man skal undgå et tilbageslag. Hvis man tror på fremskridt et og arbejder for det, kommer det også, og der er sely i vort samfund opgaver nok, der endnu ikke er løst, eller som kunne løses bedre. Vi har noget at bruge fremskridtet til.

Det er imidlertid, som om mange, måske særlig i den ældre generation, tvivler på fremskridtet og mistror det. Mange føler sig som Jeppe i baronens seng og ønsker sig tilbage til livet med Nille, eller for at tale med en anden sjællandsk bonde fra litteraturen, Thorkild Gravlund's Nilavs:

„Man ønsker, at det må være, som det er, og blive, som det var.“